

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Szilvási Csaba ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Simon Jolán ügyvéd által képviselt alperes ellen munkaszerződés egyoldalú módosítása jogellenességének megállapítása iránt a Győri Munkaügyi Bíróságnál 6.M.1229/2008. szám alatt megindított és másodfokon a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság 2.Mf.20.419/2009/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság 2.Mf.20.419/2009/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek - tizenöt nap alatt - 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az alperes köteles az állam javára 7.000 (hétezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket megfizetni.

I n d o k o l á s :

A felperes a keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes 2008. június 9-én egyoldalúan, jogellenesen módosította a munkaszerződését, ezért visszahelyezését kérte az eredeti k. kirendeltség-vezetői munkakörébe. A Győri Munkaügyi Bíróság 6.M.1229/2008/5. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította, őt 7.000 forint eljárási illeték megfizetésére kötelezte.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 1972. szeptember 1-jétől határozatlan időre változó munkavégzési helyre kötött munkaszerződést az alperessel. 1985. áprilistól a k. kirendeltség vezetője volt. 2007. augusztus 24-én közös megegyezéssel a munkaszerződést módosították, eszerint a felperes kirendeltség-vezetői feladata a k., a b. kirendeltség, valamint a v. betétgyűjtő pénztár vezetésével kibővült.

2008. június 5-én a munkáltató értesítette a felperest, hogy a munkavégzési helye a b. kirendeltség, a k. kirendeltségen, valamint a v. pénztárban munkát végeznie nem kellett, a munkabére, munkaköre, a munkaszerződés egyéb elemei változatlanok maradtak. A munkaügyi bíróság jogkövetkeztetése szerint a változó munkahelyre alkalmazott munkavállalót az alkalmazó munkáltató - ellenkező megállapodás hiányában - egész működési területén foglalkoztathatja. A munkaszerződés jellegéből és tartalmából következett, hogy a változó munkahelyre alkalmazott munkavállalónak, a munkahelyváltozásokkal eleve számolnia kellett, a munkaszerződést ennek tudatában és ismeretében kötötte meg. Amennyiben a munkáltató a változó munkahelyre alkalmazott munkavállalót másik munkahelyre, illetőleg telephelyre irányítja át, a munkavállaló ennek szükségességét és indokoltságát nem vitathatja. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a b.

kirendeltség a jelenlegi munkaszerződésben, valamint a korábbi munkaszerződésben is szerepelt. A felperes esetében nem arról volt szó, hogy őt más telephelyre irányították volna, hanem a meglévő telephelyek számát csökkentették, ezért a munkaszerződést a munkáltató egyoldalú akaratával valóban módosította, de nem jogellenesen. Az alperes fellebbezése folytán eljáró Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság 2.Mf.20.419/2009/4. számú ítéletével a munkaügyi bíróság ítéletét megváltoztatta, megállapította, hogy a 2008. június 5-én kelt 613/2008. számú munkáltatói intézkedés jogellenes. Kötelezte az alperest, hogy a felperest 2009. június 30-ától eredeti munkakörében foglalkoztassa tovább. Mellőzte a felperes kereseti illeték viselésére vonatkozó marasztalását. A jogerős ítélet indokolása szerint azt volt szükséges vizsgálni, hogy az alperes intézkedése munkaszerződés-módosítást jelentett, vagy valóban csak átirányításnak tekintendő-e. Amennyiben munkaszerződés-módosítás történt, az egyoldalú, és ily módon jogellenes volt-e. Nem volt vitatott, hogy a 2007. augusztus 27-én kelt munkaszerződés-módosítás alapján a kirendeltség-vezető munkakörben foglalkoztatott felperes munkavégzésének helye változó volt, ezen belül a k. és a b. kirendeltség került meghatározásra. Az alperes azon túl, hogy 2008. június 9-étől a felperes munkavégzésének helyeként a b. kirendeltséget jelölte meg, a felperes munkaköri feladatait is szűkítette azzal, hogy a k. kirendeltségen munkát végeznie nem kellett. A megyei bíróság érvelése szerint az Mt. 82. § (1) bekezdése és a 76. § (5) bekezdése alapján csak a felek megegyezésével jöhet létre a munkaszerződés - annak lényeges tartalmi elemei - módosítása. A joggyakorlat egyoldalú szerződés-módosításnak tekinti azt a jogellenes munkáltatói intézkedést, amely véglegesen megváltoztatja a munkavállaló munkakörét, vagy a munkavégzésének helyét. A jelen perbeli esetben az alperes intézkedése a munkaszerződés lényeges tartalmát érintette, amikor a felperes munkaköri feladatainak jelentős részét csökkentette, és a k. kirendeltség vezetői feladatokat elvonta a felperestől. A másodfokú bíróság nem fogadta el az alperes átirányítással kapcsolatos álláspontját, mivel a munkáltató intézkedése nem felelt meg az Mt. 83/A. §-ban foglalt rendelkezéseknek. Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet „megváltoztatását”, a kereset elutasítását, és az elsőfokú ítélet hatályában való fenntartását kérte. Érvelése szerint a felperes nem vitatta, hogy a felek között létrejött munkaszerződés rögzítette, hogy a munkaköre kirendeltség-vezető, munkavégzésének helye pedig változó volt. A b. kirendeltség a felperes jelenlegi, valamint a korábbi munkaszerződésében is szerepelt. Nem az történt, hogy a felperest más telephelyre irányították volna át, hanem a meglévő telephelyek számát csökkentették. A munkáltató ezt egyoldalú nyilatkozatával megtehetette, intézkedése nem jogellenes. Az alperes felülvizsgálati érvelése szerint a felek között létrejött munkaszerződés alapján a változó munkahely egyben azt is jelentette, hogy az alperes a felperest az egész működési területén

foglalkoztathatta. Hivatkozott az MK. 5. számú irányelvre, mely szerint a munkahelyváltozásokkal eleve számolni kell annak a munkavállalónak, akit változó munkahelyre alkalmaztak. Ha a munkáltató változó munkahelyre alkalmazott munkavállalót, akkor a dolgozó másik munkahelyre, illetve telephelyre átirányítását, ennek szükségességét és indokoltságát nem vitathatja. Az alperes álláspontja szerint a munkaszerződés egyértelműen tartalmazta, hogy a felperes munkaköre kirendeltség-vezető, a kereset alapját képező munkáltatói intézkedés azt nem változtatta meg. A felperesnek két területen kellett kifejtenie a tevékenységét, a munkaszerződés nem tartalmazott rendelkezést arra vonatkozóan, hogy a két telephely közül melyik képvisel nagyobb feladatot. A perbeli esetben a munkavégzési hely megváltoztatása valóban megtörtént, erre azonban az alperesnek joga volt a változó munkahelyre történő alkalmazás miatt. A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult. A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében hivatkozottak jogszabálysértés megállapítására nem alkalmasak [Pp. 275. § (1) bekezdés, 206. § (1) bekezdés, 221. § (1) bekezdés, BH.2001/197., BH.2002/29.]. A per adatai szerint a felperes a k. kirendeltség vezetője volt, amikor 2007. július 1-jével a munkaköréhez tartozó feladatok ellátása bővült azzal, hogy a k. kirendeltség vezetése mellett a b. kirendeltség és a v. betétgyűjtő pénztár vezetése is a feladatkörébe került. A felperesnek - az alperes által nem cáfolt - előadása szerint a k. kirendeltség vezetőjeként B.-n kb. két hetente egyszer kellett megfordulnia, hiszen az alperesnél on-line rendszer van, mindent látott a számítógépen, csak a hitelezések aláírásakor kellett kiutaznia. A felperes arra is hivatkozott, hogy a k. kirendeltség az össz-nyereség 60 %-át termeli ki, ezért ott a juttatások is magasabbak, mint a többi kirendeltségen (jegyzőkönyv, 3. oldal 2-3. bekezdés).

Az alperes az eljárás során nem vitatta a felperes azon előadását sem, hogy a korábbi k. munkahelye a lakóhelyétől 2 km-re van, a b. kirendeltség azonban 11 km-re, mely út megtétele kétszer fél óra többletidejét veszi igénybe. Megalapozottan állapította meg a megyei bíróság, hogy az alperes munkaszerződés-módosításával a felperes munkaköréhez tartozó feladatok, azok ellátásának körülményei jelentősen megváltoztak. Az Mt. 76. § (5) bekezdése alapján a feleknek a munkaszerződésben meg kell állapodni a munkavállaló személyi alapbérében, munkakörében, illetve a munkavégzési helyében. Az a tény, hogy a felperes munkaköri feladatai az alperes munkaszerződés-módosítása következtében jelentős mértékben megváltoztak, a korábban létrejött munkaszerződés lényeges tartalmi elemeit érintő munkáltatói intézkedés volt. Az Mt. 82. § (1) bekezdésének rendelkezése szerint

a munkáltató és a munkavállaló a munkaszerződést csak közös megegyezéssel módosíthatja.

Helytálló a megyei bíróság érvelése, amely szerint az alperes intézkedése a munkaszerződés lényeges tartalmát érintette azzal, hogy a felperes munkaköri feladatainak jelenetős részét csökkentette, és a kisbéri kirendeltség-vezetői feladatokat elvonta tőle. Az alperes nyilatkozata szerint a felperes „átirányítása” végérvényesen történt volna (jegyzőkönyv, 2. oldal). Az alperes intézkedésére tehát nem ideiglenes jelleggel, hanem a munkavégzés helyének és a munkakörébe tartozó feladatoknak a módosítására vonatkozóan véglegesen került sor, ezért az nem felelt meg az Mt. 83/A. §-ában foglalt rendelkezésnek. Az alperes helyesen hivatkozott arra, hogy amennyiben a munkáltató változó munkahelyre alkalmazott munkavállalót, másik munkahelyre, illetve telephelyre irányítja át, a munkavállaló ennek szükségességét és indokoltságát nem vitathatja. A perbeli esetben azonban a munkáltató véglegesen döntött a felperes munkavégzési helyének, a tevékenységi körének egyoldalú megváltoztatásáról, amely intézkedése nem minősülhetett átírányításnak. A fentiek alapján a másodfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat egyenként és összességükben törvénysértés nélkül mérlegelte (Pp. 206. §) és következtetett az alperes intézkedése jogellenességére. A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a felperes felülvizsgálati perköltségének megfizetésére.

Az alperes a felülvizsgálati eljárás illetékét az adott ügyben még irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles megfizetni.

Budapest, 2010. július 14.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, dr. Hajdu Edit s.k. előadó bíró, dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelével. Nné tisztviselő